

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 18. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulice Molino picolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame, ogle se prosto pošiljane.

"V edinosti je moč".

Pomoč bednemu prebivalstvu.

Govor posl. Sp. in č. d. v seji zbornice poslancev dne 6. oktobra 1897.

(Zvršetak.)

Novih prošelj je prišlo, po tolikih žalostnih dogodkih, kolikor je meni znano, od občin Pazin, Buzet, Žminj. V prošnji občine Buzet, ki se je predložila visokemu c. kr. ministerstvu za notranje stvari, je rečeno, da od l. 1888. ni bilo tako slabega leta, kakor je letošnje. Sedaj peronospera, v drugo sušo, v tretje toča. Lanjsko leto je besnela toča v jednom delu občine, a letos dne 12. sept. v drugem delu; ta občina prosi podpore sosebno za prezidavanje in zidanje cest. In kako potrebno bi bilo ravno v občini prezidavanje in zidanje cest, ta more vedeti oni, ki je bil le enkrat v občini. Na severu, na Krasu, in v južnem delu te občine je sploh nemogoče, da bi se vozili niti do večih sel.

V prošnji občine Pazin je rečeno, da sti peronospera in toča skoro uničili grozdje, dočim je suša težko škodovala ostale nasade. Ljudje so zadolženi že od poprej in upniki jim bodo posojevali denarja le pod težkimi pogoji. Oni žele dela v svoji občini. Zato se prosi v prošnji, naj se dovoli podpora za gradnjo cest, potem cen kredit, in slednjič, da se blago postopa o iztirjevanju davkov.

Nadalje mi ravnokar pišejo iz občine Pazin, da jih čaka leto glada, da že od leta 1879. ni bilo tako slabega leta, kakor je letošnje.

Kakor mi poročajo, je tudi od občine Žminj jednaka prošnja došla ministerstvu za notranje stvari. Tudi tamošnji odnosi slikajo se kakor slabi in se prosi podpore za gradnjo cest, tudi sicer potrebnih in koristnih.

Takih odnosov najdete, gospoda moja, ne le v omenjenih, ampak skoro v vseh občinah Istre, zlasti v kmečkih občinah se je bati hude bede.

Tu bi se lahko, kakor rečeno, ponudila pomoč; pomaglo bi se v prvo s podporami za nabavo živil in semen, v drugo s podporami za izvršenje različnih del — razun omenjenih tudi onih

za razmočvirjenja — v tretje neobrestnimi posojili, kakor se tako godi v drugih deželah, ki dobivajo posojila, katere je vrniti v več letih, in cenimi krediti.

Ljudje imajo plačati stare dolgove od 2—5 desetletij sem in sedaj naj bi delali zopet nove dolgove in sicer pri (Klici: Italijanskih oderuhih!) recimo, pri oderuhih, kajti je, žal, tudi drugih oderuhov!

Dalje bi se lahko pomoglo prebivalstvu po pravičnem in blagem iztirjevanju davkov. Pravim, gospoda moja, pravičnim iztirjevanju, kajti pri nas v Istri se dogaja često, da se iztirjevanje davkov vrši po političnih ozirih. (Čujte! Čujte!) Potem, gospoda moja, bi se dalo pomoči po razveljavljenju zakona o šolskih taksah.

Ta zakon se je predložil, da si so se slovenski poslanci, poznavajoči razmere kmečkega prebivalstva, upirali temu zakonskemu načrtu, da si so slovanske občine odposlale prošnje na ministerstvo za nauk proti temu zakonskemu načrtu, da si sta slovanska poslanca Istre v tej zbornici bila pri njegovi ekscelenci v ta namen, da se zakon ne predloži v sankcijo.

Tudi o tej priliki, kakor skoro o vsaki drugi, nas ni hotel slušati nj. ekscelencia. (Čujte!)

Predloženo zakona o šolskih taksah je bilo sploh zlo in izvedenje tega zakona v tem letu bi značilo naravnost zločin. (Odobranje.)

Od kje naj bi oče vzel 6, 12, 18, 24 in 30 krou — tudi takih očetov je, ki imajo po 5 otrok v šoli —, ako nima dovolj denarja za sol, kruh, polento in za najpriprostejšo obleko otrokom? (Čujte!)

Priporočam njegovi ekscelenci, g. ministru za notranje stvari, naj se potegne za to, da se za sedaj zaustavi izvajanje tega zakona (Prav dobro!); kajti tudi to bi bilo sredstvo za ublaženje bede v Istri. (Prav dobro!)

Dovoljeno mi bo, da omenim tu, da se je pripoznalo celo z ministerske klopi, da so vse dosedanje vlade zanemarjale južne pokrajine, zlasti

pa Dalmacijo in Istro, in da bi bilo marsikaj storiti za te pokrajine.

Pripoznalo se je tudi z ministerske klopi, da je klavzula o carini na vino v trgovinski pogodbi z Italijo mnogo škodovala tem deželah, da bi bila torej vladi, po kateri je prišlo do te trgovinske pogodbe, dolžnost, da poravnava to škodo.

Znano je, da so določila o ribarenju na morju bolj v prilog tujcem, nego pa domačinom (Odobranje), in da se še ta določila izvajajo na škodo domačinom.

O tem bi lahko mnogo pripovedovali ribiči iz Drage, Mošćenice in od drugih krajev na istrski obali. Ti se pritožujejo pri dotičnih oblastvenih organih, toda o teh se zdi, kakor da bi bili le za te tu, da zastopajo koristi tujcev.

Dogaja se tudi, da se na mnogih delih v Trstu in v Istri raje najemajo tujci, nego pa domačini. Nehati bi morala vendar enkrat ta ljubezen do tujcev. Prva dolžnost vladam je, da skrbje za domačine, in če so že zaljubljene v tujce, naj store kaj za iste še le potem, ko so zadovoljni domačini.

Kar se dostaje vladne predloge o bedi, pripomniti bi mi bilo le malo. Tu je določenih vsega ukupe 8 milijonov. Istra more zahtevati le jeden del od 300.000 gl., določenih v §. 3, in morda tudi jeden del od 225.000 gl., o katerih je govor v §. 5. Soglašam z vsemi gospodi, ki so govorili o tem v tej zbornici, in ki so rekli, da je ta svota velike premala, in moram pridodati, da onih gl. 300.000 bi zadoščalo komaj za Istro.

To niti ne bi bilo mnogo, sosebno, ako pomislimo, da se vlade zanemarjale to deželo in da so jo oškodovala po klavzuli o carini na vine; ne bi prišel niti jeden goldinar na vsakega prebivalca. Pregledal sem tudi finančni zakon za leto 1898. in sem našel, da se je vzel ozir le na malo onih del, ki so se priporočala in zahtevala v tej zbornici. Nekoliko je določenega za gradbo cest, in sicer v jednom okraju, v Voloskem; ali o vodnih delih, o razmočvirjenjih, o skrbi za potrebno vodo itd. nisem ničesar našel v finančnem zakonu.

spoznal ga je, da si se je bil izpremenil; in starejši France Lovec. Spoznal ga je Ivan po pomežikovanju; ravno tako je pomežikoval, kakor tedaj, ko je videl Ivana, ko je poljubil Miciko.

Zgubila sta se v gnječi, Ivan je vedel, o kom se je sukal njuni pomenek in Minka je tudi uganila, ko jej je povedal, kdo sta. Najela sta voz in se peljala naravnost k Ronacherju.

Prostori so bili divno razsvetljeni. Odloživši v garderobi vrhno oblačilo, stopala sta po širokih, s perzijskimi tapetami pokritih stopnicah na galerijo. Bujno so rastle palme, oleandri, tuje in druge inozemske rastline po kotih. Minki se je zdelo to vse tako lepo, novo in nikdar jej ni zmanjkalo vprašanj, na katere je odgovarjal Ivan z ljubeznivostjo.

Ljudij je bilo mnogo in ne baš na najboljšem prostoru sta dobila mizo, ki je bila še svobodna.

Govorila sta tiho in malo: vedela sta, da Hermina ni daleč, da prideta France Lovec in Veselov Tonček.

„Dovolite, še svobodno?“ in prisledla sta omenjena v tem trenutku. Tudi ona dva sta se pogovarjala tiho, a živahno, kakor bi slutila, da jo utegne poslušati kdo.. pa ozirala sta se po dvorani.

(Zvršetak pride.)

PODLISTEK

Lari-Fari.

Spisal: S. Rakoper.

22

„Ljubka, ne bodi ljubosumna. Ljubil sem jo in vsled te ljubezni mi je njena podoba, ki mi je ostala v srcu iz srečnih dni prve ljubezni, vedno draga in mila. Čislam jo, saj mi je bila zvesta, in le radi tega se ti veselíš sedaj na moji strani, ker je gospod z Vriha hotel na smrtni postelji, naj bode srečna z Lovcem.“

Minka je molčala, toda bolest se jej je čitala z obraza.

„Spoštovati jo moraš tudi ti. Ko ne bi bilo nje, kdo ve, bi li bila midva srečna sedaj! Da mi je njena podoba ostala v spominu, se ne smeš hudovati: tako je bila dobra, blaga in podobna tebi.“

Poljubil jo je in jej šepetal: „Drago moje dete, angelj zlati moj!“

Mračilo se je, točaj jima je serviral večerjo, potem sta se pa odpravila za gledališče, za opere, „Orfej“, ali kdo zna, kam jo krenita: saj je vedel Ivan, da je njegovi ženkli to vse še novo, zanimivo.

Šla sta roko v roko — peljati se jima ni kazalo — počasi, v zaupnem, včasih veselo-izziva-jočem pomenku.

„Glej, glej, Ivan, tu govorita dva slovenski.“

Ivan je poslušal, ne iz radovednosti, nego da ustreže njej. Glas starejšega, prednjima korakajočih dveh gospodov, zdel se mu je znan: nekje ga je že slišal... in glas mlajšega?... Ej, to je kak visokošolec...

„Torej v operi ste jo videli?“ je rekel starejši.

„Da, primadona opere — pri njej poučujem sina — dala mi je ustopnico v parterro, predstavljali so predlanskega Shakespearejevega Othela.“

„Ima Schlager sina?“

„Da, starejšega po strani in jedno hčerko, sedaj je omožena.“

„No, in?“

„Sedel sem tesno za njo, dvoril jej je gospod, kavalir, po izgovorjenju in vnanjosti Oger.“

„No, in kaj sta govorila, ste kaj razumeli?“

„Nič posebnega, a zdela sta se mi oba zelo lahkoživa, dejal je mlajši, potem pa še nekaj govoril, česar Ivan ni dobro slišal. Minka pa je ušla besedo: „Hermina.“

„Kam pridete nocoj, ste rekli?“

„K Ronacher-ju, mora že biti nocoj tam kaj posebnega.“

„Vi imate čas, seveda?“

Veselov Tonček, tako so mu dejali, tedaj ga je Ivan poučeval v osnovnih pojmi latinščine,

Zaključujem. Jaz se nočem dotakniti nikogar, toda menim, da v severnih pokrajinah gre v mnogih slučajih za to, da se ohrani prejšnje, blagostanje, tu pa, da beda, ki je bila še popred, ne postane še večja, da ljudje ne izumro gladi.

Tem besedami priporočam svoj in svojih tovarišev nujni predlog. (Pohvala od strani somišljenikov. — Govorniku čestitajo)

Vseslovenski shod in naši socijalni demokratje.

IV.

„Mnogo upitja za nič!“ Tako vzklika z Šekspirov socijalnodemokratska „Svoboda“, ko se pripravlja, da napravi največo uslugo nasprotnikom našega slov. naroda po Istri, zbirajočim se v stranki, ki je buržoazijska, da si niti ne moremo misliti bolj buržoazijske; ko se pripravlja, da v neopisno veselje naših sovražnikov proglasi ves govor gospoda Spinčiča za — nič!

Socijalno-demokratski veleumi niso nikdar v zadregi radi utemeljevanja, ko izjavljajo take sodbe! Spinčič je klerikalec! S tem, menijo, so povedali in pokazali vse. Posebno pa so dokazali, da je vse — nič, kar je govoril g. Spinčič o odnosajih v Istri. Sodrugom, ki pišejo v „Svobodo“ se sicer niti ne sanja o teh odnosajih, ali oni niso tako nizki kakor navadni umrjoči ljudje, ki morajo še le spoznati in otipati stvar, predno govore o njej; njim je zadosti, da je oni, ki govori o stvari, „klerikalec“, in sodba je gotova, proti kateri ni utoka: mnogo upitja za — nič!

No, da si uverjena kakor skala trdno, da je vse nič, kar je govoril Spinčič, kajti govoril je tako, kakor je sploh „zamogel kot klerikalno nadahneni buržoazijski zastopnik govoriti“; da si uverjena, da je vse gola denunciacija, da vse nup — ni nič, vendar je „Svoboda“ omenila par trditev g. Spinčiča. Mi pa ne smemo pozabiti na zakone uljudnosti. Uljudnost za uljudnost, pozornost za pozornost: ne moremo drugače, nego da povrnemo vizito spoštovani „Svobodni“, ki pa ni kakor ni identična s pojmom svobode: one hčere volje Vsevečnega, ki je podaril človeku svobodno voljo; ki je postavil človeka gospodajem svoje volje; svobode, ki je pravi dar božji ljudem in narodom, žar luči, ogrevajoče, oživljuje in oplemenjuje življenje človeštva in jedino povspenjujoče plemenito stremljenje in tekmovalje narodov na potu napredka — v bližanju človeštva svojim idejalem.

„Svoboda“ pravi ozirom na izvajanja Spinčiča: „Klerikalizem na Primorskem identifikoval se je med Slovenci in Hrvati z narodnostjo in to nam je prav zopet dokaz, da narodni boj ovira kulturni napredek“.

„Svoboda“ meni, da je s tem svojim globokoumnim izrekom pritisnila sramoten pečat naredni ideji. Mi pa pravimo, da je le proslavila to idejo in obžalujemo le, da ni v polni meri resnično, kar nam tu predbaciva socijalnodemokratsko glasilo. Razni dogodki, udarci, kijih dobiva naša narodnost od izvestne klerikalne strani, pričajo nam, da trditev „Svobode“ ni resnična v polni meri, marveč vidimo, da se jaten del klerikalizma na Primorskem prav lepo identifikuje z nazori socijalne demokracije o narodnih pravicah Hrvatov in Slovencev. V kolikor se pa klerikalizem res identifikuje z narodnostjo, v toliko viši isti svojo patrijotično dolžnost, kakor bi jo morali vsi tudi socijalni demokratje, ki pa je ne vrše, ker nise drugega, nego golo, poseljeno zanikanje vsega, kar je drugim drago in sveto, vsega, kar naj bi bilo znakom naše skupnosti in naše narodne individualnosti!!! „Klerikalci“, ki se ne odtegujejo tej patrijotični dolžnosti, zaslužijo le naše spoštovanje in ljubezen. V nas je lahko klerikalcev, liberalcev, konservativcev napravnjakov in — socijalnih demokratov; vsaki teh skupin je svobodno, da po svoji vednosti in spretnosti brani svoja načela, ali v jednom bi morali biti jedini: v identifikovanju z narodno stvarjo, v ljubezni do svoje krvi, do svoje narodne skupnosti. Ta ljubezen ne sme poznati posamičnih stanov, mora poznati le skupnost. V kolikor se torej „klerikalizem“ identifikuje z narodnostjo, je le on blesteča luč, ob kateri se nam

tem temneje vidi socijalnodemokratsko rušenje narodne skupnosti.

„Svoboda“ zameri Spinčiču, da je omenjal anarhizem, ki je zavladal po nekaterih krajih Istre v zvezi z brezverstvom. Spinčič je baje denuncijant radi tega. Da niso uredniki „Svobode“ taki ignoranti ozirom na odnose v Istri, kakoršni v resnici so, vedeli bi bili, da je gosp. Spinčič mislil na izvestne žalostne dogodke v okraju voloskem, ki pa niso prav v nikaki zvezi se socijalističkim gibanjem, marveč so plod vpliva in — denarja gospode istrske. Da so socijalni demokratje malo lojalnejši in objektivnejši, podpisali bi ravno oni obtožbo Spinčičevo z obema rokama. Vedno nam propovedujejo o „suvreniteti“ „ljudstva“. V čem pa se nam kaže po deželi to — rekli bi — samovladje ljudstva? Mar ne v svobodno izvoljenih avtonomnih zastopih od občine gori? Proti tem avtonomnim zastopom uprizarjajo pravi anarhizem izvestne, od Boga in ljudi pozabljene, in le od sovražnikov našega naroda izkoriščane duše. Ne spoštuje se nobena naredba občinske oblasti, uprizarjajo se javni plesi — ne le brez dovoljenja, to bi še ne bilo tako hudo, ampak vkljub izrečni propovedi in v zasmeh dotični oblasti —, uprizarjajo se brez vsacega dovoljenja hrupni obhodi, ne da bi se hujskači ni malo zmenili za verske čute ljudstva. To je anarhizem, ki besni po naročilu italijanske stranke, to je tisti anarhizem, po katerem je mahnil Spinčič! Kako je prišlo socijalnodemokratsko glasilo do tega, da je radi resničnih dogodkov obdolžilo Spinčiča denuncijantstva? Ali se pa še čuti morda poklicano in — dolžno, braniti italijansko stranko in pokrivati njene grehe?

Najlepša pa je ta, da je „Svoboda“ — potem, ko je še zalucala Spinčiču v obraz grdo besedo denuncijant — vprašala radovedno: „Ne razumemo, morda je mislil gosp. Spinčič socijalno demokracijo?“ Sodrug priporočajo torej, da niti ne vedo prav, o čem je govoril Spinčič, da nimajo nikake opore za dokaz, da je socijalno demokracijo spravil v zvezo z anarhizmom in vendar ga obdoljujejo denuncijantstva na škodo socijalne demokracije! Kako postopanje je to! Ali delajo tako pošteni novinarji? In taki ljudje, ki toliko lahkomišljeno izrekajo povsem neosnovane, a težke obsojbe, taki ljudje imajo še toliko žalostnega poguma, da težijo o krivici drugih!!

Nismo še pri kraju z napadi „Svobode“ na g. Spinčiča. Odložiti moramo nadaljevanje za prihodnjico, ali preveč kipi v nas, videče, kako je brezdomovinstvo vrglo od sebe zadnje ožir ne le do mukotrpnege rodu svojega in do onih, ki so utor neselčnosti, delavnosti in srčnosti v borbi za svoje prebivanje, ampak tudi do jasne resnice in do notoričnih razmer — preveč kipi v nas, pravimo, da ne bi vsi knili že danes: *Spinčič se niti dotaknil ni posamičnih domačih slov. strank, tudi socijalno-demokratske ne* — povdajamo to, da si vemo, da smo v nevarnosti, da bodo protestovali s drugimi, ker imenujemo tudi njih slovensko stranko — in je navdušeno besedo, kakoršne je zmožno le ljubeče, svojemu rodu zvesto udano in zavrtnih napadov ne poznajoče srce, opozarjal častno družbo na vseslovenskem shodu na rane, iz katerih krvavi ta rod! Le opozarjal je na drugorodne sovražnike, pozivaje rojake: *Usmiliti se, združite svoje vrste, da zasije vendar enkrat vstajenja dan tudi temu — trpinu!*

DOPISI.

S Pomjanščine. (Izv. dop.) Cenjenim čitateljem imamo danes zabeležiti dva slučaja, ki sta mogoca samo v Istri in se to edino le v občini Pomjanski. — Morda se še spominja marsikdo, da je bila visoka vlada pred leti razpustila občinski odbor, kateremu je načeloval znani Gugnaz; in sicer ga je razpustila vsled tega, ker so se na volitvah godile nerednosti, nezakonitosti, in posledica tega: nemiri. — Takrat, pravimo, bilo je namestništvo prisiljeno vzeti gosp. Gugnazu iz rok vodstvo občine, in to vsled nerednosti, nezakonitosti, ki jih je delal g. Gugnaz vpričog vladnega komisarja. — In danes? No, razmere so se spremenile, ali pa toliko se je spremenil g. Gugnaz, da je mož zopet predsednik upravnega odbora. Zakaj se je zgodilo to, in ravno pred občinskimi volitvami? Tega si ne vemo prav tolmačiti. Kaj

ne da: mislimo pa si lahko vsak svoje?! — Naj bode kar hoče, g. Gugnaz je v društvu z gosp. Bartolichem sedaj na čelu občine Pomjanske. Ne mislite pa, cenjeni čitatelji, da je znani agitator in načelnik italijanske stranke na Pomjanščini morda še obč. tajnik, o ne, sedaj je nekaj več: imenovan je drugim svetovalcem!! Občino vodita torej danes dva najstrastnejša pripadnika italijanske stranke, dobro znana oba izza dobe velikih nemirov o volitvah! Razmišljajte torej sami, kako se godi nam Slovincem. — Ker torej vodita občino dva tako „lepa“ moža — tretji je sicer Slovenec, ali le nekako peto kolo v družbi teh dveh. — dogodilo se je zadnje dni nekaj, kar je mogoče edino le v Pomjanu. V noči med 4. in 5. oktobrom bila je iz občinske pisarne baje ukradena volilna lista in sicer lista II. in III. razreda! — Kedor je to storil, storil je slovenski stranski krivico, krivico vsi županiji, kajti stroški se množe z vsakim dnem. Toda, bodisi tako ali tako, liste ni. Vendar, kedo in zakaj je to storil, tega vsaj mi ne moremo pojmiti. — Zopet pa sme pri tem vsakdo misliti svojo, in tako mislimo tudi mi, a ne trdimo, da je ta dogodek nekako misteriozen. Prosimo pa, ne, zahtevamo, da se ne sumniči pošten človek radi tega skrivnostnega čina, ki se je dogodil. Nekdo je, kar meni nič tebi nič, izrekel svojo sumnjo na našega moža, ki je pa vsaj toliko pošten, kakor gosp. Bartolich in Gugnaz. Glejte torej, kaj govorite, kajti mi si ne pustimo, da bi nam kaki politični nasilneži brez vse podlage jemali dobra imena. — Vi pa premišljajte sami, kako je bilo mogoče, da ste opazili še le popoldne, da manjka lista. Bila sta oba ves dopoldne v pisarni; zraven mize, niti dva metra daleč, je bilo razbito okno, skozi katero je dne 5. t. m. gotovo morala dobro pihati burja. — In ali je mogoče na prvi pogled, da bi se nam videl I. razred tako debel, ko vsi trije razredi skupaj? — Mi ne vemo, kaj bi rekli, in kaj bi si mislili pri tem. — Le to vemo, da sta za to delo odgovorna gg. Bartolich in Gugnaz, ker sta sploh odgovorna za vse, kar se godi v občini. — Ne mislite pa, da vaju sumničimo. Ne, mi nismo tako pōdli, ker se dozdeva tudi nam, da je šla lista — skozi okno. Kedo in kakega mišljenja je pa bil tat in kedo ga je morda najel za to delo, to pa, oprostite, mi lahko mislimo, kakor nam je drago. Sicer pa je mogel to kedo storiti, ki želi srčno, da bi sedajni odbor še nadalje načeloval občini. — No, italijanska stranka ne more trditi niti tega, da je to storil kedo naših, kakor tudi ne, da ni tega storil njihov človek. Mi le vemo, da nas je lista jako malo brigala, ako pa je bila, gospodje italijanske stranke, vam na poti, to pa bolj veste vi, nego mi. — Na volitvah niste ravnali nikdar zakonito, kaj pa, ko bi začeli že pred volitvami nezakonito postopati! Kedor je enkrat premagan, uničen, ga to boli, ako mu pa damo priležnost, da se zopet povzdigne nad nas, potem znori v svoji strasti. Morda je tudi tu tako. Morda? — Ker se že prepisuje nova lista, prosimo slav. c. kr. okrajno glavarstvo, naj preskrbi listi svoj podpis, in podpis predstojnika davčnega urada, ker po listi, ki jo podpiše Gugnaz, se v Pomjanu ne bode volilo. Torej: da ne bomo delali poti in stroškov, preskrbite nam že sedaj to, — in tako bomo zadovoljni.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 11. oktobra 1896.

K položaju. Včeraj je bilo veliko ministersko posvetovanje pod predsedstvom cesarjevim. Istega so se udeležili ministri za skupne stvari, oba ministerska predsednika — naš in ogerski — ter oboje-tran-ka finančna ministra. Določil se je proračun za skupne stroške, ki se predložijo delegacijam. Stroški za prihodnje leto narasejo za 4 milijone, poleg tega pa še za jeden milijon za vojno mornarico. Povišanje izdatkov se opravičuje tudi podražanjem žita. Ker zahtevajo ogerski ministri, da se popred reši vprašanje provizorične pogodbe z Ogersko, predno se skličejo delegacije, in ker avstrijski ministri niso mogli podati točnega odgovora v tem pogledu, se ni mogel določiti dan, kdaj se snidejo delegacije. Iste se utegnejo sniti okolo srede novembra.

Jutri bode imela zbornica poslancev zopet sejo. Ako Bog da, dovrše vendar enkrat razpravo o zakonskih načrtih in nujnih predlogih za podeljevanje podpor.

V sredo je pričakovati viharne seje, ker pride na dnevni red predlog, da se ministri postavijo pod obtožbo.

Iz nekega dunajskega poročila posnemamo: „Da se čim prej dovrši rasprava, bodo tudi večerne seje. Med tem se bodo vršila pogajanja med vlado in večino, ki naj — kakor se pričakuje — pojasni situacijo, in se pokaže tudi, da li bo dešnica glasovala za provizorični proračun, ne glede na opozicijo in obstrukcijo nemških radikalcev.

Minole sobota se je sešel poljski klub in je izdal komuniké, v katerem izjavlja, da so soglašali vsi govorniki v tem, da sedanja večina mora ostati in se izreka nada, da se poravnajo navskrižja, navstala v večini v najnovejšem času. Drže se trdno na čel, izraženih v navrtu adrese večine, hoče poljski klub podpirati vlado v seglasju z drugimi skupinami večine. — Zajedno poročajo z Dunaja, da je poljski klub v isti svoji seji priredil pristočno ovacijo svojim voditeljem Javorakemu, Abrahamoviču in Dzieduszyckemu.

Nam pa pišejo z Dunaja: Tu smo v neki stagnaciji. V prvo radi predloga Dipaulija in drugov, v drugo pa radi tega — in na tem so krivi poslanci — ker ni časa, da bi imeli klubove seje, ker je seja zborniška. Ko pa ni seje (ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih), bežijo domov skoro vsi poslanci češki in tudi več drugih. Meni se vse zdi, da se pripravlja stanje, ko bo mogla poročiti vlada: Zbornica je nesposobna, storim torej sama! In odkrito povedano: ako bi hotela storiti pravično, bilo bi to še najbolje. Čemu trati časi in denar?!

Demonstracija proti pravični odredbi. Deželni glavar istrski je haje že dol obvestilo, da prihodnje zasedanje deželnega zbora se ne bo vršilo več v Poreču, ampak v Pulju. S tem je ustrezno ne le iskreni, ampak tudi povsem opravičeni želji slovenskih in hrvaških poslancev, katerim je bilo v Poreču pravo mučenstvo izvrševanje od naroda podeljenega jim mandata. Pulj je največje mesto, ima ugodno komunikacijo na vse strani in — kar je prvo — vlada jo tam vendar nekoliko bolj — evropski odnošaji. Italijanska stranka, ki bi kmalu prišla ob veljavo, ako bi povsoli zavladali evropski odnošaji, ni mogla drugače, nego da je uprizorila prazno demonstracijo proti tej pravični odredbi. Četverica laških deželnozbornskih poslancev je namreč odložila mandate. Prazna demonstracija je to, pravimo, kaj gotovo je, da bodo zopet zavladali oni ali mesto njih jednako misleči, jednako srditi in jednako — krivični kakor je istotako gotovo, da dotičniki pojtejo potem lepo — v Pulj!

Italijanska vlada proti klerikalcem. List „L'Opinione“ objavlja petorico okrožnic, ki jih je razposlal prefektom ministerski predsednik Rudini in v katerih nalaga tem podrejenim organom, naj se upro „klerikalni agitaciji“. Poleg tega objavlja „Opinione“ še dva druga dekreta do prefektov v Florenci in Bresciji, da je prepovedani namerovane klerikalne shode.

Nam se zdi, da te odredbe vlade niso ravno v soglasju s tem, kar vedno trde prijatelji nove združene Italije. Ako je Italija res tako združena, kakor trde — to je, ne samo državno-pravno ampak tudi v mišljenju ogromne večine prebivalstva, potem ne razumemo tega strahu pred klerikalno agitacijo; ako pa je ta strah opravičen, potem moramo razumeti, da znaten del javnega menenja ni zadovoljen se sedanjo uredbo stvari. Če pa je tako, potem se celo ne bi mogli odpraviti teh odredb. Italija je vendar liberalna država in nje vlada se ponajbo najbolj ravno s tem, da so liberalne! Ali pa je to liberalno, ako hoče vlada policijskim aparatom mašiti usta znatnemu delu prebivalstva? Ne, nikakor „ne gre ukup“!

Tesalska vjska. „Times“ poročajo iz Carigrada: 20.000 mož je pripravljenih, da odidejo v Tesalijo namesto nerabnih čet tamonjske vojske. Več sto mož se ukreca v sobote v Solunu. Ostali so odpotovali deloma po morji in deloma po železnici.

Različne vesti.

Njegova ces. Visokost, nadvojvoda Rajner je bil predvčerajšnjem v Pazinu. Mesto je bilo razsvitljeno.

Za svetolovansko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda nabrali so po veselici pri sv. Ivanu v veseli družbi, g. Josip Znidarčič iz Barkovelj 4 gl. 10 nč., in g. Josip Fonda 3 gl. 30 nč.

1300 slovenskih otrok ugodnih za šolo v mestu Trstu! Tržaške novine, nemške in italijanske, poluvladne in „progressistiške“, poluzidovske in židovske, zatrobile so vse v jeden rog, prinašaje izvodke iz govora posl. Spinčiča na shodu v Ljubljani. Pri številki 1300 slovenskih šolskih otrok v mestu Trstu napravile so klicaje, kakor da je to Bog zna kakova neresnica. Nevedneži ali zlobneži! Po številjenju, katero je izvel leta 1890. tržaški magistrat in katero je pregledalo ali imelo pregledati c. kr. namestništvo tržaško, je v mestu Trstu (Stadt, città, mesto, grad) 8564 Slovencev. Po praksi v vsej polovici monarhije pride na vsake 100 prebivalcev 15 otrok dolžnih obiskovati šolo; v mestu Trstu torej točno 1287,6; in to brez hrvaških otrok, katerih je tudi brez ozira na to, da je bil tržaški magistrat oni, ki je izvedel popis in brez ozira na to, da je danes že gotovo več Slovencev v Trstu, nego jih je bilo l. 1897. Kakor drugo, kar je trdil g. posl. Spinčič, tako je tudi številka slovenskih otrok v Trstu, dolžnih obiskovati šolo, popolnoma resnična. In le lažniki, ali pa zlobneži in nevedneži so oni, ki tajijo to.

To naj vzamejo na znanje tudi nasprotniki gosp. Spinčiča v socialnem demokratiškem taboru! **Lahonska vzgoja.** Pišejo nam: Minole nedelje sem bil na Občinah v gostilni „pri Mičelu“. Tam so prepevali pevci vilega „Pevskega in bralnega društva“ Openskega. Pri mizi je sedel tudi neki uradnik iz Trata. Kakor sploh dobrim ljudem, ugajalo je tudi njemu lepo in blagolasno petje ter je pohvalil pevce. To pa je tako razsrdilo dobro poznano trojico okoličanskih izdajic, da so se jeli psovati uradnika in se slednjič tako škandalozno vedli proti njemu, da se je škandalizovalo in sramovalo vse navzoče občinstvo ter da takega počenjanja niti ni mogoče opisati — poštenem listu. A to jim še ni bilo dosti. Ko je dotični uradnik proti 9. uri ostavil gostilno, zbežal je za njim jeden izdajic, a na srečo se je uradnik skril za neki sid. Sicer se ne more vedeti, kaj bi se bilo zgodilo. Tako vzgaja lahonska stranka svoje somišljenike po okolici, in potem se še čudijo neki krogi, da prihaja do žalostnih dogodkov tu in tam. Naj ne pozabijo vendar, da tudi našemu narodu se pretaka kri po žilah. Ravno minole nedelje na Opčinah so šli naši ljudje do skrajne meje samozatajevanja. V interesu okolice — zlasti pa krčmarjev in obrtnikov — bi bilo želeli, da bi se brzdali taki razgrajči, kajti taki dogodki, ako se ponavljajo, mogli bi le odganjati poštene in miroljubne ljudi od naših vasi.

Kopitarjeva slavnost. Vso Slovenijo, zavedno Slovenijo, prešinila je žarka iskra spomina, — kakor bi potegnil veter in razkril to iskro, ki sicer nikoli ni ugasnila v spominu zavednih Slovencev, katero pa pokriva odeja vsakdanjih medjučasnih dogodkov. Zažarela je z nova še jedenkrat kar najtveje, predno se zopet skrije, morda za dolgo, dolgo časa.

Ti trije dnevi, 10., 11. in 12. oktobra, postali so znameniti za nas. V teh treh dneh obveja zopet vzdih življenja umrle ostanke največega slovenskega učenjaka, Jarneja Kopitarja, ostanke, ki so počivali v globočini zemlje skoro jedno celo stoletje dolgo, daleč od kraja, kjer so se porodili slovenskemu narodu.

Dne 10. t. m. so jih izkopali na Marxovem pokopališču na Dunaju, da jih prepeljejo v domovino in jih zagrebejo v rodno zemljo. Danes 12. t. m. pa se vrši v Ljubljani slavnost pogreba slavnega rojaka.

Ob odprti gomili Kopitarjevi bodi posvečenih njegovemu spominu nekaj malih besedij.

Značilna za velikanski duh Kopitarjev je okolnost, da je neizkušeni mladenič, sirota brez roditeljev in sorodnikov, se podal na daljni Dunaj, v stolico učenosti, oprt samo na dobrohotno ramen mecena mu barona Zoisa in gori pričel učiti se, razvijati svoj duh v učenosti, v kateri je dosegel nenadno vlinjo. Ta učenost mu je odprla srca skoro vse Evrope, največi duhovi so si želeli nje govega znanja in česarji in kralji odlikovali so ga na izrečen način.

Jernej Kopitar je bil velikan jezikoslovec, znajoči vse jezike po njihovem izvoru in razvitku,

brigal se je pa še posebno za jezik svojih rojakov Slovencev. Reči se mora, da je Kopitar otvoril zakladnico slovenskega jezika in ključ k tej zakladnici je njegovo znamenito delo „Glagolita Ciosianus“ v katerem razlaga z ogromnim znanjem zgodovino in jezik slovenski in proslavlja našo milo materinščino pred vso učeno Evropo. Kopitar je začetnik, podlaga vsem poznejim našim slovničarjem, on je duševni oče našim Ravnikarjem, Metelkom, Čopom, Miklošičem itd., in Kopitar je bil, ki je pospešil ustanovitev prve stolice slovenskega jezika v Ljubljani.

Seveda je bil Kopitar poleg učenjaka tudi pravi rodoljub slovenski, ki je bil v prvi vrsti Slovan in ki je ljubil svojo domovino čez vse. To je nakopalo seveda Kopitarjevemu imenu nenaklonjenost nemškega Dunaja sedanjih dni. Kopitarjevim kostem niso hoteli dati zaslužnega odličnega mesta na novem pokopališču in so se morale prepeljati domov, da mu tu postavi hvaležni narod odličnega spomenik. V duhu navzoči na tem slavlju stopamo i mi pred gomilo pri sv. Krištofu in kakor vroči častilci slavnega rojaka vržemo kepico blagoslovljene domače grude na njegovo krsto ter kličemo z drugimi rojaki: Slava Tvojemu spominu, slavni mož, slava naroda slovenskega!

Predvčerajšnjem so izkopali na Marxovem pokopališču ostanke slavnega srbskega in ustanovitelja moderne literature srbske, Vuka Karadžića in našega Kopitarja. Na tej slavnosti so bili navzoči mnogi poslanci, češki, hrvaški in slovenski. Naučno ministerstvo je zastopal dvorni svetnik Resche in župan dunajski, dr. Lueger. Ostanke je blagoslovil državni posl. Einspieler. Župan Lueger je tudi govoril.

Domača umetnost. Gospod Ivan Grohar, akademski slikar, ki se je naselil v svojem rojstnem kraju, v Selcih nad Škofjo Loko, je naslikal cerkveno sliko in sicer „Sveto Družino“ za župno cerkev v Brusnicah pri Novem mestu na Dolenjskem. Kakor poroča „Slovenec“, je ta slika delo, ki se samo hvali. Iz vse njene kompozicije, ki je povsem originalna, veje zdrava realitika v cerkvenem slogu: Marija sedi na otesanem brunu in prede, ob njenem vznožju sedi Jezus, imajoči na kolenih desko, katero meri s šestilom. Zadaž za njima teše sv. Jožef hiod. Ta obiteljska skupina ima podobo piramide. Pravilno risanje, naravno gibanje, posebno krasni kolorit dičijo sliko. Kolikor posamični obrazi, njih mjiobni inkarnat, toliko i obleka vseh treh podob, kakor tudi vse njihovo ozadje z označujočo štafazo — vse je izdelano estetiški pravilno.

Gosp. Iv. Grohar, ki je študiral na slikarski akademiji v Monakovem, je razstavil že lani v Ljubljani jednako nabožno sliko, predstavljajočo takisto „sveto družino“. Tista slika je takrat naredila senzacionalen utis, zlasti po čarobni svoji osvetlitvi in dražestnih lučnih odsevih na Marijnem in Jožefovem obličju. Gospod Grohar je torej zopet iz onega klasičnega kota slikovitega Gorenjskega, v katerem se nam je narodila že mnogo velenadarjenih, na kulturno umetniškem polju delujočih mož, kakoršnji so: Ivan Jesenko, dr. Gregor Krek, dr. Ivan Tavčar, brata: Janez in Jurij Šubič itd.

Povodom razstave one Groharjeve slike smo čitali v nekem ljubljanskem listu, da imenovani slikar nima nikokorsnih naročil! Da si je takšna pritožba povsem opravičena, ipak smo uverjeni, da v tem obzira naši umetniki sami ne storé svoje dolžnosti! Premalo skrbé namreč za — reklamo, brez katere dan-tanes, vzpričo toli živahnega prometa in po njem pospeševane konkurence ne uspeva niti nobena obrt ali trgovina, kamoli „božanska umetnost!“ O tem bode v kratkem obširnega razgovora!

Preseško-Kontoveljska štirirazredna ljudska šola razširjena je s tekočim šolskim letom v petrazredno.

Shod „Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico“ v Bazovici minole nedelje je bil vrlo dobro obiskan in udeležba sama je opravičila potrebo, radi katere se je bil sklical ta shod. Natančneje poročilo prinesemo v kratkem. Le tako naprej, dragi okoličani, čas zahteva tako! Kdor ne napreduje, nazaduje.

Pevsko društvo „Danica“ na Kontovelju priredi v nedeljo dne 17. t. m. svojo veselico. Program pridobimo svoječasno.

Opozorjamo prebivalstvo na Krasu na današnji inerat gosp. zdravnika dr. Karola Linhart, ki se je nastanil v Sežani. Isti je zdravnik na dobrem glasu in zajedno vrl sin bratskega nam naroda češkega.

Prošnja. Podpisana nesrečna vdova s petimi malimi otroci, obračam se do vseh vsmiljenih sra za kako malo pomoč, da bodem zamogla preživeti sebe ter zapuščene sirote. Sedaj se bliža zima, a jaz nimam niti da bi zamogla stanarino plačati, kamo-li da bi preživela revne otročice. Prosim, usmilite se me vsaj v prvej sili. Hvaležna vdova: Vever Franja Sv. M. M. spod. št. 52 za židovskim pokopališčem.

Tržaška posojilnica in hranilnica, registrovana zadruga z omejenim poroštvom, imela je prometa od 1. junuarja t. l. do 30. septembra t. l. gold. 540.887.22; leta 1896. v istej dobi pa goldinarjev 410.188.24. Naraščaj znaša torej gold. 130.698.98.

Akad. društvo „Slovenija“ priredi v sredo dne 13. t. m. zabavni večer v pozdrav novodošlecom s sledečim voporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Berilo 1. Marinčka: otroška in deška leta Martine Krpana (humoristična črtica). 3. Prosta zabava s petjem. Lokal: Stockenhubs Bierhalle IX Spitalgasse. Začetek: 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

Napad in poskušeni samomor. Včeraj ob 10. uri dopoldne je natak v pivarni „Alla Stazione“ napal istotam službujočo dekle in je potem ustrelil z revolverjem v samega sebe.

Tat v cerkvi. Iz Plavij nam pišejo: V noči od 8—9. oktobra je neznan zločinec (ali pa jih je bilo več) predrl zid pri zakristiji tukajšnje uboge cerkve, siloma odprl nabiralnico za milodare, pobral znesek ter odnesel skozi vrata, kjer je poškodoval ključavnico.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju prejelo je letos še sledeče darove: (Dalje.) — Iz Maribora: g. Henrik Schreiner, ravn. c. kr. učiteljica 3 gld., Dr. Ferd. Dominkuš odvetnik, 2 gld., Fr. Dolenc poslal je društvu 108 gld. 50 nvč., „koje so darovali sledeči rodoljubi: g. Dr. Jernej Glačnik, odv. (ustan.) 20 gld., Slavna posojilnica slovenska 30 gld., Vč. g. Lovro Herg, stolni dekan, g. Jožef Pajek, stolni kanonik, g. Ivan Mlakar, vodja semen., Dr. Anton Medved, prof. veron., g. Jožef Zindašek, prof. bogosl., g. Karol Hribovšek, ravnatelj, g. Jož. Perko, želez. uradnik, g. Jož. Žitek, prof. v pok., g. Franc Dolenc, trgovec, g. Franc Simonič stolni vikar in g. Podpornik, ime nečitljivo po 2 gld. Gospod Jakob Kavčič, dvorni vikar i kat., g. Alojzij Hanbenreich, knškof, rač. rev., g. Jož. Rapoc, posestnik, g. Alojzij Rakovec, želez. uradnik, g. J. Berdajs, trgovec, g. Franc Brelib, prof. veron., g. Pavel Simon knjigovodja, g. Fr. Holasek, trgovec, g. Jož. Metzner trgovec, Dr. J. Terč, zdravnik, g. J. Pavlič, c. kr. pošt. kontr., g. S. Goričnik, fin. svetnik, g. Franc Kočever, trgovec, Dr. Radaj, c. kr. notar, g. Lud. Hudovernik, stolni vikar, g. Mat. Štrakelj, kuril vikar, g. Alojzij Zver, duh. v kaznil., g. Franc Korošec, prefekt, g. Breže, katehet, g. Tajek c. i. kr. vojni kaplan, g. Hribernik spiritual, g. Blaž Matek profesor, g. Ivan Koprivnik profesor, Dr. Janko Bezjak c. kr. prof., g. Franc Voušek deželno-sodni svetnik ustan., g. Dr. J. Glaser odvetnik velepos., Tiskarna sv. Cirila, g. Anton Čestnik korni vikar, g. dr. M. Matek prof. bogosl., g. M. Skrajnar nadof. juž. žel., g. Košan profesor, g. J. Lehmann in g. dr. Feliks Ferik zdravnik ustan. vsi po 1 gld. G. Dr. Feret Dominikuš, odvetnik 3 gld. G. M. J. Verat, nadučitelj 50 nvč. (Zvršetek pride.)

Iznajdba v svrhu preprečanja nesreč na železnici. Nekdo je izumil napravo, s katero se bode zamoglo zabraniti, da tréijo vlaki drug v drugega, ali da zadene hitrejšje vozeči vlak od zadelj v počasj vozečega. Z isto pripravo hode tudi možno, da železnični čuvaj hipoma zaustavi vlak, brez sodelovanja strojevodje — z jedno besedo: s to iznajdbo bode mogoče preprečiti vsako nesrečo na železnici, katera ne prihaja naravnost od elementarnih neugod.

„Barbarski“ car. Iz Petrograda prihaja vest, da je odredil car, naj se odstopijo ubogim židovskim rodbinam v Rusiji za malo najemnino večji kosi

državnega sveta v gubernijah Kerzon in Jekaterinoslav, z namenom da se odpomore, bedi na jugu države živečih Izraelitov. Da-li bode car žel tudi dostojno hvaležnost pri Židih za to svojo dobroto, je seveda vprašanje, saj baš ta zarod, zasajen mej druge rodove po svetu, ne pozna nobene hvaležnosti, pač pa gleda le, kako bi delali, povsodi škodo.

Koreanski car. Naslov je tako mikaven in tako — internacijonalno zanimiv, da bi se dal porabiti kakor naslov kaki moderni veseloigri. Koreanski car je danes samostojni cesar, to pa radi tega, ker sam ne ve, čegav „vasal“ naj bi bil, ali vasal ruskega cara, ali japonskega Mikado. Stvar je taka: do pred japonsko-kitajske vojne je bil kitajski cesar jedini imperator nebeskega kraljestva, ki je imel pravico določiti „sveti kalendar“ svojemu podkralju anamskemu, birnamskemu in koreanskemu. To se je spremenilo po nesrečni vojni z Japonsko in kralj koreanski dela svoj kalendar sam za-se in je torej samostojni „Koreanski car“ — kar se tiče kalendarja.

Nesreča v rudniku. V Kutni gori na Češkem, kjer so državni srebrni rudniki, je udrila dne 9. voda v 300 metrov globok predor (šacht), ki je poplavljen 150 metrov visoko. V globotini se nahajajoči rudarji so se zamogli še rešiti; samo tri je zalila z grozno silo netri deroča voda. Mrličev še niso dobili.

Loterijske številke, izžrebane dne 6. t. m.:

Trst	34,	6,	29,	21,	68.
Linc	75,	40,	1,	41,	80.
Inomost	46,	80,	20,	70,	8.

Najnovejše vesti.

Dunaj 10. Nj. Veličanstvo cesar je odpotoval danes zvečer ob 10. uri v Budimpešto.

Budimpešta 11. Nj. Veličanstvo cesar je dospel danes jutraj ob 5. uri 40 minut le-sem.

Berolin 10. Privati docent na tukajšni univerzi dr. W. Kaufmann ter dosedanja tajnik tukajšnega varstvenega odseka grških upnikov, Rössler, sta dodana delegaciji grške finančne komisije ter sta že odpotovala v Atene.

Atene 9. Eslin, Durutis in Buklakos so bili izvoljeni delegatom komisije za povnitev ubeglih Tesalcev, in Stephanis pooblaščenec za sklenitev definitivne mirovne pogodbe. „Ephimeris“ zagotavlja, da se nemška vlada kaže izredno prijazno in pozivlje lastnike grških vrednosti, da se zado-voje z finančno kontrolo in ne stavijo previsokih zahtev, katerih Nemčija nikakor ne bode podpirala.

London 11. „Daily News“ poročajo iz Carigrada, da se v dobroponučenih krogih govori o ustanku v Besori. Za udušenje tega ustanka so baje že odšle čete v dotične pokrajine.

Trgovinske brojavke in vsoti.

Budimpešta. Pšenica: za jesen 12.15 12.20 Pšenica za spomlad 1898 11.81 do 11.83 Oves za jesen 6.02 6.04 — 12 za jesen 8.40 8.45. Koruza za oktober 1897. 4.45 4.50 Pšenica nova od 78 kil. f. 12.35—12.40 od 79 kil. 12.65 12.50 od 80 kil. f. 12.50—12.55, od 81 kil. f. 12.55 12.60, od 82 kil. for. 12.65 12.70. Jedrni 6.30 9.— prosa 6.10 6.35

Pšenica: Dobro ponudba, srednje povpraševanje. Prodaja 30000 mt. st. Vreme: lepo.

Traga. Neratirani sladkor for. — do —. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.25 Concasse f. 37 Cetvorni f. 37.25 v glavah f. 38.25 38.50

Savro. Kava Santos good average za okt. 42.50 za februar 43.25

Bacaburg. Santos good average za oktober 35.25, za december 35.75 za marec 36.50 za maj 36.50. mirno.

Dunajski borski. oktobra

	pred. čera	danes
Drjavni dolg v papirju	102.10	102.15
„ „ v srebru	102.15	102.20
Avstrijska renta v zlatu	123.55	123.45
„ „ v kroun	102.—	102.—
Kreditno akcije	350.50	352.—
London 10 Lac.	119.65	119.65
Napoleoni	9.52	9.52
30 mark	11.74	11.75
100 ital	45.10	45.15

Izjava.

Podpisani zahteva javno, da govori o lokalizovanih bratovščinah v Pomjanu gledé Kaštabone in Puč ž njim veleč. gosp. župnik Ivan Mahnič v Kastaboni in sicer, ali v občinskem uradu v Pomjanu, najraje pa na sl. c. k. okr. glavarstvu v Kopru, to pa zato, ker se je imenovani gospod izrazil, da sem jaz podpisani slepar, ali da sleparim. Kar sem govoril, govoril sem v zavesti, da imam pravo, in zato dam kakor bivši ud ali mandatar lokalizovanih bratovščin lahko odgovor na omenjenih uradih. — Na dan torej z resnico, jaz se ne strašim!

Josip Tomšič.

župnik v Pomjanu.

Med. univ.

Dr. Karol Linhart

bivši eksterni zdravnik splošne bolnice v Pragi in v poslednjem času mestni zdravnik kopelji Sangerburg pri Marijinih toplicah, učeščuje se naznaniti,

da se je naselil v Sežani kakor zdravnik ter se toplo priporoča slavnemu občinstvu v Sežani in okolici.

Udano podpisani usojam si tem potom naznaniti, da sem zapričel v Trstu

spedijski in komisijski posel.

Pri spedicijah bode mi glavni smoter, da jih izvedem točno in cenó.

Naročene komisije skrbel bodem da izvršim tako, da si pridobim popolno zaupanje. Sprejemam tudi naročbe od samo 5 kgr. in več za vsakovrstno blago.

Tudi se bodem pečal z razprodavanjem zunanjih raznih pridelkov na tržaškem tržišču.

Nadejaje se, da se me sorojaki domislijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

Josip Štoka

v Trstu via Valdirivo št. 17. v Trstu.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR, priporoča se toplo p. n. občinstvu za popravljanje vsakovrstnih ur. Udani Friderik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

Tržne cene

(Cene se razumeje na debelo in s carino vred.)

Domači pridelki.

Titel:	Koks	100 K.	11 1/2	12—
Mandoloni	„	9 1/2	9 1/2	—
svetlorudeči	„	—	—	—
mandolini	„	—	—	—
kanarček	„	—	—	—
bohinjski	„	10 1/2	11 1/2	—
beli veliki	„	—	—	—
„ mali	„	—	—	—
zeleni, dolgi	„	—	—	—
„ okrogli	„	—	—	—
mešani hrvatski	„	—	—	—
„ štajerski	„	—	—	—
Maslo fino štajersko	„	65.—	70.—	—
Ječmen št. 10	„	10.50	—	—
„ 9	„	11.25	—	—
„ 8	„	13.25	—	—
Želje kranjsko	„	5.50	—	—
Bepa	„	—	—	—
Krompir	„	3.20	3.30	—
Proso kranjsko	„	—	—	—
Leča, kranjska	„	60.—	61.—	—
špah ogerski	„	53.—	54.—	—
Kast	„	150.—	152.—	—
Kava Mocca	„	170.—	171.—	—
Ceylon Plant. Bua	„	180.—	182.—	—
„ Perli	„	162.—	164.—	—
Portorico	„	126.—	128.—	—
Java Malang	„	124.—	125.—	—
Guatemala	„	125.—	130.—	—
San Domingo	„	—	—	—
Malabar Plant.	„	—	—	—
„ native	„	—	—	—
Laguayra Plant	„	—	—	—
„ native	„	—	—	—
Santos fini	„	101.—	102.—	—
„ srednje fini	„	97.—	98.—	—
„ srednji	„	91.—	92.—	—
„ ordinar	„	82.—	83.—	—
Rio oprani	„	—	—	—
„ najfiniji	„	100.—	102.—	—
„ srednji	„	90.—	91.—	—
Sledkor Centrifugal I. vrste	„	36.25	36.75	—
Concasse	„	37.—	37.25	—
„ v glavah	„	38.—	38.50	—
razkomani	„	—	—	—
Žit italijanski fini	„	23.—	—	—
„ srednji	„	22.50	—	—
Japan fini	„	17.—	17.—	—
„ srednji	„	16.50	16.60	—
Raugoon extra	„	14.50	14.70	—
„ I.	„	13.75	14.75	—
„ II.	„	10.75	11.—	—
Petrolej ruski v sodih	„	17.—	—	—
„ v zabojih od 29 kil.	„	5.50	—	—
Olje italijansko najfinije	„	66.—	68.—	—
„ srednje fine	„	58.—	60.60	—
bombažno, amerik.	„	29.—	29.50	—
dalmatinsko	„	—	—	—
Limon Mesinski	„	—	—	—
Pomaranče	„	—	—	—
Manduljni Dalmatinski	„	100 K.	—	—
„ Bari	„	82.—	48.—	—
Pinjoli	„	—	—	—
Rožiči Dalmatinski novi	„	—	—	—
„ Pulješki	„	11.50	12.—	—
„ Okrke Pulješke	„	—	—	—
„ Grške v venoih	„	13.75	—	—
Sultanina	„	48.—	52.—	—
Vamperli novi	„	32.—	33.—	—
Olj be	„	—	—	—
Modra galica	„	23.50	—	—
Polenovke srednje velikosti	„	39.—	40.—	—
„ velike	„	39.—	40.—	—
„ male	„	40.—	41.—	—
Slaniki v velikih sodih	„	—	—	—
„ v 1/2	„	—	—	—